

Số: 15/2023/QĐST-DS

Long Thành, ngày 24 tháng 5 năm 2023.

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v “Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết”

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN LONG THÀNH, TỈNH ĐỒNG NAI

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Đào Minh Hoàng.

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Hạnh - Thư ký Tòa án, Tòa án nhân dân huyện Long Thành.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Long Thành tham gia phiên họp: Ông Lê Trọng Minh - Kiểm sát viên.

Ngày 24 tháng 5 năm 2023, tại Trụ sở Tòa án nhân dân huyện Long Thành mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 353/2022/TLST-DS ngày 22 tháng 11 năm 2022 về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 48/2023/QĐST-DS ngày 09 tháng 5 năm 2023 gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Anh Đặng Thiên T, sinh năm 1986.

Địa chỉ: Tổ 14, khu K, thị trấn L, huyện L, tỉnh Đồng Nai.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Ông Đặng Bá L, sinh năm 1959.

Nơi cư trú cuối cùng: Tổ 14, khu K, thị trấn L, huyện L, tỉnh Đồng Nai.

(Anh T, ông L vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

- Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 18/11/2022, bản tự khai ngày 13/12/2022, anh Đặng Thiên T trình bày:

Anh là con ruột của ông Đặng Bá L, sinh năm 1959 và bà Nguyễn Thị N, sinh năm 1960. Ông nội anh là ông Đặng Bá L, sinh năm 1930, chết năm 1982, bà nội anh là bà Hoàng Thị G, sinh năm 1924, chết năm 2003. Ông bà nội anh có 06 người con gồm ông L và ông Đặng Bá N (đã chết), bà Đặng Thị N1 (đã

chết), ông Đặng Bá L1, sinh năm 1958, ông Đặng Bá C, sinh năm 1970 và bà Đặng Thị H, sinh năm 1972. Ông L chỉ có 01 người con duy nhất là anh. Ngoài những người có tên nói trên, ông L không còn cha nuôi, mẹ nuôi, người vợ, con nuôi, con chung, con riêng nào khác nữa.

Bà N đã chết ngày 05/6/2010. Ông L thì đã bỏ đi khỏi nhà từ năm 1988, không rõ đi đâu, làm gì. Theo gia đình anh kể lại là ông L đã vượt biên sang nước ngoài nhưng từ thời gian đó cho đến nay không liên lạc được.

Trước đây, ông L sinh sống tại khu K, thị trấn L, huyện L, tỉnh Đồng Nai. Ông L và bà N kết hôn vào năm 1984 và tiếp tục chung sống tại khu K, thị trấn L cho đến năm 1988 thì ông L bỏ nhà vượt biên đi nước ngoài. Thời điểm đó, anh mới được 02 tuổi nên không biết rõ ngày, tháng chính xác ông L bỏ đi. Từ đó cho đến nay anh không nhận được tin tức gì của ông L. Hiện nay, ông L còn sống hay đã chết thì chính quyền địa phương không biết, bản thân anh cũng không biết.

Anh xác định nơi cư trú cuối cùng trước khi biệt tích của ông L là tại tổ 14, khu K, thị trấn L, huyện L, tỉnh Đồng Nai.

Nay anh yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Đặng Bá L, sinh năm: 1959, có nơi cư trú cuối cùng: Tổ 14, khu K, thị trấn L, huyện L, tỉnh Đồng Nai là đã chết kể từ ngày 30/4/1988 để giải quyết các quyền nhân thân cho anh.

- Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Long Thành tại phiên họp:

Về quan hệ pháp luật, thẩm quyền, việc xác định tư cách pháp lý và mối quan hệ giữa những người tham gia tố tụng, thu thập chứng cứ, thời hạn chuẩn bị phiên họp, quyết định mở phiên họp, thời hạn gửi hồ sơ cho Viện kiểm sát nghiên cứu, cấp, tổng đạt các văn bản tố tụng cho người tham gia tố tụng đều được Thẩm phán thực hiện đúng theo quy định của pháp luật.

Về nội dung: Anh Đặng Thiên T là con ruột của ông Đặng Bá L và bà Nguyễn Thị N. Năm 1988, ông L bỏ nhà đi biệt tích. Gia đình anh T đã tìm kiếm nhiều nơi nhưng đến nay không có tin tức. Do có nhu cầu giải quyết các vấn đề về nhân thân nên anh T yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Đặng Bá L là đã chết.

Tòa án đã ban hành Quyết định thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết đối với ông Đặng Bá L, thông báo tìm kiếm trên các phương tiện thông tin đại chúng nhưng ông L không có mặt tại Tòa án và cũng không có tin tức gì xác thực là còn sống. Do đó, yêu cầu của anh Đặng Thiên T về việc yêu cầu tuyên bố một người đã chết đối với ông Đặng Bá L là có căn cứ. Về việc xác định ngày chết của ông L, theo ý kiến trình bày của anh T và thông tin

xác minh của Công an thị trấn Long Thành chỉ xác định thời điểm ông L bỏ đi vào khoảng năm 1988. Do đó, căn cứ khoản 1 Điều 68 và khoản 2 Điều 71 Bộ luật Dân sự năm 2015 xác định ngày biết được tin tức cuối cùng của ông L là ngày 01/01/1989 và ngày chết của ông L được xác định là ngày 01/01/1994.

Về quan hệ nhân thân và quan hệ tài sản của người bị Tòa án tuyên bố là đã chết thực hiện theo quy định tại Điều 72 Bộ luật Dân sự năm 2015.

Kiến nghị khác: Không.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Long Thành nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng:

Theo giấy khai sinh (bản chính – cấp lại) của anh Đặng Thiên T thể hiện anh T là con ruột của ông Đặng Bá L. Anh T yêu cầu Tòa án tuyên bố ông L là đã chết nên xác định quan hệ pháp luật của việc dân sự là “Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết” theo quy định tại khoản 4 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết là ông Đặng Bá L có nơi cư trú cuối cùng trước khi biệt tích là tại khu K, thị trấn L, huyện L, tỉnh Đồng Nai nên việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Long Thành theo quy định tại điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm b khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Người yêu cầu anh Đặng Thiên T vắng mặt tại phiên họp nhưng có đơn đề nghị mở phiên họp vắng mặt. Xét thấy, sự vắng mặt của anh T không ảnh hưởng đến việc giải quyết việc dân sự nên tiến hành mở phiên họp vắng mặt anh T theo quy định tại khoản 2 Điều 367 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về yêu cầu giải quyết việc dân sự:

Người yêu cầu anh Đặng Thiên T trình bày anh là con ruột của ông Đặng Bá L và bà Nguyễn Thị N. Năm 1984, ông L kết hôn với bà N và sinh sống tại khu K, thị trấn L, tỉnh Đồng Nai. Đến năm 1988, ông L bỏ nhà đi đâu, làm gì, cho đến nay không liên lạc được. Sau đó, năm 2010 thì bà N chết. Hiện nay, anh không rõ ông L còn sống hay đã chết. Anh yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Đặng Bá L, sinh năm 1959, có nơi cư trú cuối cùng: Tổ 14, khu K, thị trấn L, huyện L, tỉnh Đồng Nai là đã chết kể từ ngày 30/4/1988 để giải quyết các quyền nhân thân cho anh.

Tòa án đã tiến hành xác minh nơi cư trú của ông Đặng Bá L tại Công an thị trấn L, huyện L, tỉnh Đồng Nai. Kết quả xác minh thể hiện ông Đặng Bá L,

sinh năm 1959 có sinh sống tại tổ 14, khu K, thị trấn L từ năm 1959 đến khoảng năm 1988 thì bỏ đi khỏi địa phương. Từ khi bỏ đi, ông L không quay trở về địa phương lần nào, không rõ đi đâu, làm gì.

Tòa án cũng đã tiến hành thu thập ý kiến của ông Đặng Bá L1, ông Đặng Bá C, bà Đặng Thị Ánh H và bà Nguyễn Thị Túy P lần lượt là anh, em ruột của ông L và bác ruột của bà N. Theo đó, ông L1, ông C, bà H và bà P đều trình bày ông L trước đây có sinh sống tại tổ 14, khu K, thị trấn L, huyện L, tỉnh Đồng Nai đến khoảng năm 1988 thì bỏ đi đâu, làm gì không rõ.

Trước khi nộp đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Đặng Bá L là đã chết, anh T đã thông báo tìm kiếm ông L trên Báo Đồng Nai các số 4724 ngày 21/9/2022, số 4725 ngày 22/9/2022 và số 4738 ngày 05/10/2022 nhưng không có tin tức gì của ông L. Trong quá trình giải quyết việc dân sự, Tòa án ban hành Quyết định thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết số 1255/2022/QĐ-TA ngày 21/12/2022 thông báo tìm kiếm đối với ông Đặng Bá L, sinh năm 1959. Quyết định thông báo tìm kiếm đã được đăng trên báo Nhân dân trong ba số liên tiếp từ số 24539 ngày 07/01/2023 đến số 24541 ngày 09/01/2023 và phát sóng trên Đài Tiếng nói Việt Nam ba lần trong ba ngày liên tiếp từ ngày 02/02/2023 đến ngày 04/02/2023. Từ ngày đăng báo đầu tiên là ngày 07/01/2023 cho đến nay đã hơn 04 tháng nhưng ông Đặng Bá L không có mặt tại Tòa án và cũng không có tin tức gì của ông L.

Như vậy, anh T đã áp dụng đầy đủ các biện pháp thông báo, tìm kiếm theo quy định tại các điều 384, 385, 388 và 392 của Bộ luật Tố tụng dân sự nhưng vẫn không có tin tức xác thực về việc ông L còn sống hay đã chết.

Đối với ngày biết được tin tức cuối cùng của ông L thì anh T, ông L1, ông C, bà H, bà P và Công an thị trấn L đều không xác định được chính xác ngày có tin tức cuối cùng của ông L mà chỉ xác định được vào khoảng năm 1988 ông L bỏ đi khỏi địa phương. Anh T yêu cầu tuyên bố ông L là đã chết kể từ ngày 30/4/1988 nhưng không cung cấp được tài liệu, chứng cứ thể hiện việc biết được tin tức cuối cùng của ông L vào ngày 30/4/1988. Căn cứ theo quy định tại khoản 1 Điều 68 Bộ luật Dân sự năm 2015 xác định ngày biết được tin tức cuối cùng của ông L là ngày 01/01/1989. Như vậy, kể từ ngày 01/01/1989 đến nay ông L đã biệt tích 05 năm liền trở lên và không có tin tức xác thực là còn sống theo quy định tại điểm d khoản 1 Điều 71 Bộ luật Dân sự năm 2015.

Do đó, yêu cầu tuyên bố một người là đã chết đối với ông Đặng Bá L của anh Đặng Thiên T là có cơ sở chấp nhận.

Đối với việc xác định ngày chết của ông L, như đã phân tích và xác định ngày biết được tin tức cuối cùng của ông L là ngày 01/01/1989 nên ngày chết

của ông L được xác định là ngày 01/01/1994 theo quy định tại khoản 2 Điều 71 Bộ luật Dân sự năm 2015. Do đó, việc anh T yêu cầu Tòa án tuyên bố ông L là đã chết vào ngày 30/4/1988 là chưa phù hợp quy định pháp luật.

[3] Về quan hệ nhân thân và quan hệ tài sản của người bị Tòa án tuyên bố là đã chết:

Theo quy định tại Điều 72 Bộ luật Dân sự năm 2015, khi quyết định của Tòa án tuyên bố một người là đã chết đối với ông L có hiệu lực pháp luật thì quan hệ về hôn nhân, gia đình và các quan hệ nhân thân khác của ông L được giải quyết như đối với người đã chết. Quan hệ tài sản của ông L được giải quyết như đối với người đã chết; tài sản của ông L được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

Ngoài ra, anh T được quyền thực hiện việc đăng ký khai tử cho ông L theo quy định của pháp luật về hộ tịch.

[4] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Anh Đặng Thiên T phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm là 300.000 đồng (ba trăm nghìn đồng).

[5] Ý kiến của Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Long Thành là phù hợp với nhận định của Tòa án nên ghi nhận.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39, Điều 149, khoản 2 Điều 367, Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 391, Điều 392, Điều 393 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015;

Căn cứ khoản 1 Điều 68, điểm d khoản 1, khoản 2 Điều 71, Điều 72 Bộ luật Dân sự năm 2015.

Căn cứ Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của anh Đặng Thiên T:

Tuyên bố ông Đặng Bá L, sinh năm 1959 có nơi cư trú cuối cùng tại tổ 14, khu K, thị trấn L, huyện L, tỉnh Đồng Nai là đã chết kể từ ngày 01/01/1994.

Quan hệ về hôn nhân, gia đình và các quan hệ nhân thân khác của ông Đặng Bá L được giải quyết như đối với người đã chết.

Quan hệ tài sản của ông Đặng Bá L được giải quyết như đối với người đã chết; tài sản của ông L được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

Anh Đặng Thiên T được quyền thực hiện việc đăng ký khai tử cho ông Đặng Bá L theo quy định của pháp luật về hộ tịch.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Anh Đặng Thiên T phải chịu 300.000 đồng lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí 300.000 đồng (ba trăm nghìn đồng) anh đã nộp theo Biên lai thu số 0006532 ngày 18/11/2022 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Long Thành, tỉnh Đồng Nai (anh T đã nộp đủ).

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Anh Đặng Thiên T, ông Đặng Bá L có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận quyết định hoặc quyết định được niêm yết theo quy định của pháp luật.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- VKSND huyện Long Thành;
- Chi cục THADS huyện Long Thành;
- Đương sự;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Đào Minh Hoàng